

Technikum

Klasa III po szkole podstawowej

Cz. I

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Ponad słowami*. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić etymologię nazwy epoki• przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego• przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki	<ul style="list-style-type: none">• przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki	<ul style="list-style-type: none">• przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki• opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie• omówić obrazy Thomasa Cole’a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none">• wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej	<ul style="list-style-type: none">• wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i	<ul style="list-style-type: none">• wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich	<ul style="list-style-type: none">• dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną	<ul style="list-style-type: none">• wymienić cechy romantycznego pejzażu• omówić zagadnienie

		objaśnić je na przykładach	dzieła	• dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki	polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich
Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść ballady wskazać narratora i bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić punkty widzenia ojca i syna scharakteryzować króla olch omówić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany określić konwencję literacką dominującą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
<i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować tytułowego bohatera zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie
Johann Wolfgang	• zrelacjonować treść	•	• omówić funkcję	• zinterpretować	• podjąć dyskusję na

Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	dramatu na podstawie streszczenia <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu 	scharakteryzować głównych bohaterów <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować bohatera faustowskiego 	dobra i zła w dziele <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu 	słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro działa</i>	temat możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić utwory zawierające topos Fausta
Fryderyk Schiller, <i>Do Radości</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zaprezentowania radości w utworze • przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy klasycystyczne • wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu na hymn Unii Europejskiej
Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze
Poeci jezior – William Wordsworth, <i>Wiersze</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas</i> znaczy • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezy interpretacyjne wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Żonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas</i>

					<i>znaczy</i>
Poeci jezior – Samuel Taylor Coleridge, <i>Loch</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych użytych w wierszu • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować w kontekście wiersza fotografie zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy naturą a cywilizacją
George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
Edgar Allan Poe, <i>Berenice</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przez narratora samego siebie oraz tytułowej bohaterki • scharakteryzować bohatera / narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę biblioteki jako miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze
Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować program przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni

		przeciwstawione jej cechy młodości			
Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o obłądnie bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów fantastycznych w 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego • wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną

			utworach	wszystkie ballady: • omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach	
Adam Mickiewicz, <i>Sonety krymskie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku • przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i> • omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia • omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego • zinterpretować funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję orientalizmów 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah ze</i> sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> • omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury

<p>Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach • omówić kompozycję erotyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję <p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia niespełnionej miłości 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną
<p>Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • zrekonstruować 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać momenty przełomowe w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę kostiumu historycznego w 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi

	<p>biografię tytułowego bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<p>życiu głównego bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego • wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> • scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze 	<p>atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję Halbana w utworze • wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję • zinterpretować zakończenie utworu • wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i> 	<p>utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylu utworu • wypowiedzieć się w kontekście fragmentów artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera utworu Adama Mickiewicza 	<p>mierzył się Konrad Wallenrod</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa psychologicznego Konrada Wallenroda • wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
<p>Adam Mickiewicz, <i>Dziady cz. IV</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić cechy miłości romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego • omówić kompozycję utworu • opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń • odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości • porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach cz. IV</i> i <i>Romantyczności</i> • dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater • dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję • wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem
<p>Adam Mickiewicz,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przemianę 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy „pieśni

<p><i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)</p>	<p><i>Dziadów</i> cz. III</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<p>dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza • przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji • przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> • przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów</i> cz. III • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego 	<p>Gustawa w Konrada</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić prometeizm i psychomachię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> Księdza Piotra • dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 	<p>Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę bajki <i>Żegoty</i> • zinterpretować <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 	<p>wampirycznej” Konrada i omówić ją</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać funkcję <i>Małej Improwizacji</i> • omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej • dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je • podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra
<p>Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <p><i>Polaty się lzy me czyste...:</i></p>	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania <p>oba wiersze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się lzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienność <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego 	nastroju w wierszach <ul style="list-style-type: none"> • omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą 	poety
Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać uczucia podmiotu lirycznego • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kompozycji wiersza • wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
Juliusz Słowacki, <i>Grób</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat

<p><i>Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<p>lirycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy mitologiczne w wierszu 	<p>metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze 	<p>lirycznego o Polakach</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski 	<p>diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
<p>Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich
<p>Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p>	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 			
<p>Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić problematykę jego poszczególnych części • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Papieżem • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny <i>Przygotowania</i> • porównać różne realizacje motywu wędrowki w wybranych tekstach kultury
<p>Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju

					literatury polskiej
Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą • wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża jako poety • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn klęski małżeństwa hrabiego Henryka • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury
Ciążące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motta • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji
Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci

<p>Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga czy <i>Django</i> Quentina Tarantino
<p>Duchowa i poetycka biografia poety – [<i>Klaskaniem mając obrzękłe prawice...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury
<p>Poetycki pogrzeb bohatera – <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać elementy obrzędów pogrzebowych przedstawione w wierszu • wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu • omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności • zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję motta w kontekście biografii Józefa Bema
<p>Hołd złożony zmarłym – <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty) Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję detali przywołanych w toku opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega przyjęta przez Cypriana Norwida koncepcja przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy kontrastujące ze sobą i określić funkcję zastosowania tego zabiegu

Sztuka a rzeczywistość – <i>Fortepian Szopena</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wymienić adresatów apostrof 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza • omówić sposób przedstawienia Fryderyka Chopina w wierszu • wskazać nawiązania do antyku i Biblii • odnaleźć elementy symbolizujące rodzimość twórczości Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję nawiązań do antyku i Biblii • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia powstania styczniowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Norwidowską koncepcję sztuki zaprezentowaną w wierszu
Aleksander Fredro, <i>Śluby panińskie</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii • wymienić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu • wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów • omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina • dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie podtytułu <i>Magnetyzm serca</i> • omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii • omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Zapożyczenia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy i grupy zapożyczeń • sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych
Kompetencje językowe	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie 	

i komunikacyjne – ćwiczenia	poznaną terminologią	do rozwiązywania zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	
Odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić różne odmiany polszczyzny wymienić dialekty języka polskiego wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisany przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
Style funkcjonalne	• wymienić style funkcjonalne	• scharakteryzować style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w określonym stylu przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
Styl indywidualny a styl typowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje stylu indywidualnego i stylu typowego wymienić cechy stylu indywidualnego i stylu typowego 	• odróżnić styl indywidualny od stylu typowego w tekście	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy stylu indywidualnego podanego twórcy wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, nadając mu cechy stylu indywidualnego określonego twórcy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady stylu indywidualnego i stylu typowego w tekstach kultury

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Niejednoznaczność wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów • wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię d rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej • wymienić rodzaje argumentów • wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność • wymienić środki pozajęzykowe wzmagające 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich • nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów 	

	perswazyjność				
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Jak napisać opinię w formie pisma użytkowego?	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opinię – pismo użytkowe 	
Szkic interpretacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych • stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego • stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć szkic interpretacyjny 	
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

POZYTYWIZM – O EPOCE

Piękna epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wskazanych obrazów w
------------------------------------	--	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego 	społeczne, które ukształtowały epokę	światopoglądem pozytywistycznym <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku 	wieku	kontekście epoki
Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste'a Comte'a przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm</i>, <i>akademizm</i>, <i>eklektyzm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>malarstwo historyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie zdefiniować gatunki literackie popularne w 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić służebną rolę powieści tendencyjnej określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa

	pozytywizmie				Flauberta
Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny • omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu • wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka • wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> • wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie wiersza • wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza 	
Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy rytmizujące wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu 	
Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję 	

obowiązkowa)		wierszu i określić ich funkcję			
Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii Konopnickiej i <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza
Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu 	
Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne
Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w

	fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami	Wokulski udaje	konwenansami a grą na scenie		<i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama Szekspira
Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Styrny
<i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego

			<p>które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 		
Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję • wskazać elementy stylu publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa 	
Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę liczby trzy
Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla

					rozwoju literatury polskiej
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Potopu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	
Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i> • wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica

			Zagłobę jako typowego Sarmatę	psychologicznego postaci	
<i>Potop</i> , czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić toposy w powieści odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści opisać relacje pomiędzy bohaterami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby kreacji bohaterów zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej

		<p>fragmentów tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek do przeszłości <p>Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich</p>	<p>która dokonała się w bohaterce</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	
<p>W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych • dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury
<p>Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
<p>Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić założenia realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno- 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta <i>Kobiety zbierające kłosa</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę

		obyczajowego w powieści			
Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw świateł pojawiający się na początku i na końcu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny wiersza
Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji 	
Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza

<p>Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni • opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę 	
<p>Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury
<p>Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów

		<p><i>psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	powieścią polifoniczną	Swidrygajłowa w powieści	
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie

	<p>podanych przykładach</p> <ul style="list-style-type: none"> wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność wymienić figury słowne i figury myśli 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 		<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach
Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
Funkcje języka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje języka zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> określić presupozycje podanych zdań określić funkcje ironii w podanych przykładach
	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie 	

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	poznaną terminologią	rozwiązywania zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	
Erystyka w dyskusji, typy argumentów	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować erystykę i określić jej cele • wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych • wskazać chwytły erystyczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy wywodu demagogicznego • dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego
Dyskusja a spór i kłótnia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w debacie • zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
Definicja i hasło encyklopedyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji • wymienić zasady tworzenia hasła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję podanego hasła 	

		encyklopedycznego • odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego			
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Na podstawie materiałów opracowanych przez Magdalena Lotterhoff

O wyborze zagadnień decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia w klasie.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych.

Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału.

Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny.

Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskiego